

Jaarverslag netneutraliteit 2020-2021

Sinds 30 april 2016 is de Open Internet Verordening¹ van kracht, ook wel aangeduid als de Netneutraliteitsverordening. In Europa moeten internetaanbieders dezelfde soorten internetverkeer hetzelfde behandelen. Dat betekent bijvoorbeeld: geen verkeer blokkeren of beperken. Aanbieders mogen wel maatregelen nemen om het internetverkeer in goede banen te leiden, maar deze maatregelen mogen geen onderscheid maken naar inhoud of toepassingen.

De ACM is verantwoordelijk voor toezicht op netneutraliteit in Nederland² en publiceert ieder jaar een verslag³ waarin zij aangeeft hoe zij het afgelopen jaar toezicht heeft gehouden op grond van deze verordening, en wat haar bevindingen zijn. Dit vijfde jaarverslag over netneutraliteit gaat over de periode van 1 mei 2020 tot en met 30 april 2021. Tot slot blikt de ACM vooruit op de speerpunten voor het komende jaar.

1 Terugblik

De ACM heeft het afgelopen jaar op diverse vlakken ingezet op netneutraliteit. De coronacrisis en de daardoor toegenomen netwerkbelasting door het thuiswerken heeft er niet toe geleid dat Internet Service Providers (ISP's) in deze periode verkeersbeheersmaatregelen hebben moeten treffen. De Nederlandse netwerken zijn robuust en bestand tegen de toename van internetverkeer als gevolg van de coronacrisis gebleken. De ACM heeft daarom hier, anders dan in BEREC-verband (zie hierna in paragraaf 1.3) geen specifieke activiteiten uitgevoerd.

Hierna worden de activiteiten van de ACM op het gebied van netneutraliteit toegelicht.

1.1 IP-interconnectie

In 2015 heeft de ACM een verkennend onderzoek gedaan naar IP-interconnectie.⁴ Daarbij is onder andere vanuit mededingingsrechtelijk perspectief gekeken naar de marktomstandigheden voor peering en transit, en de mogelijke raakvlakken met netneutraliteit. De ACM heeft het afgelopen jaar opnieuw de markt rond IP-interconnectie in kaart gebracht. Daarbij is onder meer aandacht besteed aan de huidige peering- en transitpraktijken en de verhoudingen tussen contentaanbieders en aanbieders van internettoegangsdiensten. Ook is het juridische kader in de context van IP-interconnectie uiteengezet, met aandacht voor de nieuwe Telecomcode (EECC)⁵ die op dit moment geïmplementeerd wordt en het mededingingsrecht. IP-interconnectie maakt geen deel uit van een internettoegangsdienst en valt daarom in principe buiten de scope van de Open Internet Verordening. Wel kan het interconnectiebeleid van ISP's in aanmerking worden genomen bij het

¹ Verordening (EU) 2015/2120 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32015R2120>

² <https://www.acm.nl/nl/onderwerpen/telecommunicatie/de-telecommarkt/netneutraliteit-internetaanbieders>

³ Op grond van artikel 5, eerste lid, van de Open Internet Verordening is de ACM gehouden jaarlijks een verslag van haar werkzaamheden met betrekking tot netneutraliteit te publiceren en met de Europese Commissie en BEREC te delen. De eerder jaarverslagen zijn te vinden op <https://www.acm.nl/nl/publicaties/jaarverslag-netneutraliteit-2019-2020> en <https://www.acm.nl/nl/publicaties/jaarverslag-netneutraliteit-2018-2019>.

⁴ <https://www.acm.nl/nl/publicaties/publicatie/14769/Onderzoek-IP-interconnectie-in-Nederland>

⁵ De European Electronic Communications Code (EECC) vormt het nieuwe Europese telecomreguleringskader. Zie Richtlijn (EU) 2018/1972: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L1972&from=EN>

beoordelen van mogelijke beperkingen van eindgebruikersrechten in het licht van netneutraliteit, bijvoorbeeld als interconnectie wordt gebruikt om de netneutraliteitsregels te omzeilen. De bevindingen van de nieuwe marktstudie zullen in de zomer van 2021 worden gepubliceerd op de website van de ACM.

1.2 Beleidsregel vrije modemkeuze

Op grond van de Open Internet Verordening hebben eindgebruikers het recht hun eigen eindapparatuur te kiezen en daarmee dan ook het recht om zelf een eigen modem te kiezen en aansluiten op het netwerk van de aanbieder van de internettoegangsdiens. In juli 2020 heeft de ACM de conceptbeleidsregel vrije modemkeuze gepubliceerd en geconsulteerd.⁶ Met de beleidsregel Netwerkaansluitpunt wil de ACM duidelijkheid bieden over welk deel van het netwerk eigendom is van de aanbieder van de internettoegangsdiens en welk deel vrije keuze van de eindgebruiker is. De ACM volgt hierbij de BEREC Guidelines over dit onderwerp.⁷ De definitieve versie van de beleidsregel zal naar verwachting in de zomer van 2021 gepubliceerd worden.

1.3 BEREC

De ACM neemt deel aan de BEREC Open Internet Werkgroep. Het afgelopen jaar heeft de werkgroep aandacht besteed aan onder meer de overgang van IPv4 naar IPv6 in verschillende Europese landen en de mogelijke problemen in verband met het opraken van IPv4 adressen. De ACM heeft daarbij input geleverd over de Nederlandse situatie. De werkgroep heeft het afgelopen jaar een technische workshop georganiseerd over de overgang van IPv6. Ook is via de werkgroep gemonitord wat de status is van telecomnetwerken in de verschillende lidstaten, en of er eventueel verkeersbeheersmaatregelen nodig zijn geweest in het licht van de coronacrisis.⁸ De Nederlandse netwerken zijn robuust en bestand tegen de toename van internetverkeer als gevolg van de coronacrisis gebleken. De piekbelasting op de grootste internet exchange van Nederland (AMS-ix) is op het moment van publicatie ruim 10 Tb/s.⁹

1.4 Gespecialiseerde diensten

De uitrol van 5G maakt het beter mogelijk voor ISP's om niet alleen gespecialiseerde diensten aan te bieden, maar ook diensten met verschillende Quality of Service. Hierbij kan gedacht worden aan bedrijfsspecifieke applicaties, maar ook aan diensten voor hulpverleners. De Open Internet Verordening staat het toe dat ISP's deze diensten aanbieden onder bepaalde voorwaarden. Het is hierbij onder andere van belang dat het aanbieden van deze diensten niet ten koste gaat van de kwaliteit van de internettoegangsdiens van andere eindgebruikers. De ACM heeft het afgelopen jaar

⁶ <https://www.acm.nl/sites/default/files/documents/2020-07/beleidsregel-vrije-modemkeuze-en-andere-eindapparaten.pdf>

⁷ https://bereg.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/bereg/download/0/9033-bereg-guidelines-on-common-approaches-to_0.pdf

⁸ https://bereg.europa.eu/eng/news_and_publications/whats_new/8224-bereg-publishes-the-first-summary-report-in-2021-on-the-status-of-internet-network-capacity-regulatory-and-other-measures-in-light-of-the-covid-19-crisis

⁹ <https://www.ams-ix.net/ams/documentation/total-stats>

gesprekken gevoerd met verschillende ISP's om te inventariseren of deze diensten worden aangeboden, en zo ja, of deze voldoen aan de Open Internet Verordening. Uit deze inventarisatie is gebleken dat het aanbod van dit type diensten in Nederland nog beperkt is en dat de ISP's zich bewust zijn van regels. De ACM zal in gesprek blijven met ISP's om ervoor te zorgen dat de implementatie van deze diensten niet in strijd is met de Open Internet Verordening.

2 Speerpunten voor de periode juni 2021 – mei 2022

Aankomend jaar zal de ACM zich weer inzetten om ervoor te zorgen dat ISPs zich aan de netneutraliteitsregels houden en eindgebruikers toegang hebben tot open internet. De volgende onderwerpen worden dan behandeld:

2.1 Internet ecosysteem

Het komend jaar zal de ACM zich weer inzetten in de BEREC werkgroep voor Open Internet en met name op het onderzoek dat BEREC doet naar het internet ecosysteem. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met de BEREC *Market and Economic Analysis* werkgroep. Het internet speelt een belangrijke rol in de goede werking van platformen en daarmee in de digitale economie. In dit onderzoek van BEREC zal worden onderzocht hoe de verschillende onderdelen van het internet ecosysteem elkaar beïnvloeden en potentiële knelpunten identificeren. Daarbij zal ook worden geïdentificeerd of en hoe deze knelpunten het open internet beïnvloeden.

2.2 Meettool internetsnelheid

De ACM heeft besloten om af te zien van de implementatie van de meettool die in opdracht van BEREC is ontwikkeld. Momenteel is de ACM zich aan het beraden op alternatieven en zal hiervoor in gesprek gaan met relevante stakeholders.

2.3 Dialoog met marktpartijen

Een belangrijk onderdeel van het werk dat de ACM doet op het gebied van netneutraliteit is de dialoog aangaan met marktpartijen over de toepassing van de Open Internet Verordening op hun dienstverlening, dit zal de ACM ook komend jaar blijven doen. Innovatieve diensten of bepaalde situaties kunnen vragen oproepen bij ISP's over de uitleg van de Verordening en Guidelines¹⁰ daarop. De ACM staat daarom altijd open voor vragen over netneutraliteit bij nieuwe ontwikkelingen in de telecomsector.

Heeft u een signaal?

Uiteraard blijft de ACM ook in het komende jaar nieuwe signalen over de toepassing van de netneutraliteitsregels bekijken. Iedereen kan signalen over netneutraliteit bij de ACM indienen. Dat kan telefonisch, schriftelijk of via social media. Waar nodig zal de ACM dan actie ondernemen.

[Uw tip of melding doorgeven aan de ACM | ACM.nl](#)

¹⁰ https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/guidelines/9277-berec-guidelines-on-the-implementation-of-the-open-internet-regulation